

Οι ακαδημαϊκές μεταφράσεις είναι από εκείνα τα πεδία όπου η λεπτομέρεια κρίνει όχι απλώς την «ποιότητα» του κειμένου, αλλά την ίδια τη δημοσίευση ή την απόρριψη ενός άρθρου. Όποιος έχει ζήσει την αγωνία μιας υποβολής σε περιοδικό υψηλού κύρους, ξέρει πόσο συχνά τα σχόλια των κριτών δεν αφορούν την επιστημονική ουσία, αλλά τη γλώσσα: «terrible English», «language modifying required», «uncertain phraseology».

Ειδικά όταν το πρωτότυπο κείμενο είναι στα ελληνικά και η μετάφραση γίνεται στα αγγλικά, η απόσταση δεν είναι απλώς γλωσσική, αλλά και πολιτισμική, υφολογική, ακόμα και τυπολογική, αφού κάθε επιστημονικό πεδίο έχει τα δικά του άγραφα «συμβόλαια» γραφής.

Σε αυτό το πλαίσιο, η επαγγελματική ακαδημαϊκή μετάφραση δεν είναι μια απλή υπηρεσία γλωσσικής μεταφοράς. Είναι κομμάτι της ερευνητικής στρατηγικής ενός πανεπιστημιακού, ενός υποψήφιου διδάκτορα, ενός ερευνητικού κέντρου. Και η διαδρομή από την αρχική γραφή του άρθρου μέχρι τη δημοσίευση περνάει μέσα από πολλά στάδια όπου ο μεταφραστής, αν έχει εμπειρία, μπορεί να χτίσει γέφυρες ή, αν όχι, να δημιουργήσει εμπόδια.

Γιατί η μετάφραση κρίνει τη δημοσίευση

Η πλειονότητα των διεθνών περιοδικών λειτουργεί στα αγγλικά. Για πολλούς Έλληνες ερευνητές, η γλώσσα είναι επαρκής για επικοινωνία ή διδασκαλία, αλλά όχι πάντα για την απαιτητική, συμπυκνωμένη γραφή ενός άρθρου. Εκεί αναδεικνύονται τα εξής προβλήματα:

Πρώτον, η ασάφεια. Μια φράση που φαίνεται ξεκάθαρη στον συγγραφέα μπορεί σε έναν κριτή να μοιάζει διφορούμενη ή λογικά χαλαρή. Ένα ρήμα σε λάθος χρόνο ή μια άστοχη προθετική φράση αρκούν για να δημιουργήσουν σύγχυση γύρω από τη μεθοδολογία ή τα αποτελέσματα.

Δεύτερον, οι υπαινικτικές ή πολύ «ελληνικές» δομές σκέψης. Η ελληνική επιστημονική γραφή συχνά επιτρέπει μεγαλύτερες προτάσεις, πιο «λογοτεχνικό» ρυθμό και χρήση προσφώνησης ή παραδειγμάτων που θεωρούνται αυτονόητα στο ελληνικό πλαίσιο. Στα αγγλικά, αντίθετα, ζητείται ευθύτητα, οικονομία, σαφής δομή.

Τρίτον, η εντύπωση επαγγελματισμού. Ένα καλογραμμένο, γλωσσικά στιβαρό άρθρο, ακόμη και με μέτρια συνεισφορά, αντιμετωπίζεται συνήθως πιο ευνοϊκά από ένα γλωσσικά αδέξιο κείμενο με άρτια έρευνα. Αυτό δεν είναι δίκαιο, αλλά είναι πραγματικό.

Η εμπειρία δείχνει ότι όταν ένα άρθρο απορρίπτεται με βασική αιτιολόγηση «γλωσσικά προβλήματα», η πιθανότητα δεύτερης ευκαιρίας στο ίδιο περιοδικό είναι μικρή. Για αυτό η επένδυση στην ακαδημαϊκή μετάφραση πρέπει να γίνεται πριν την πρώτη υποβολή, όχι εκ των υστέρων.

Η αρχή της διαδρομής: από το ελληνικό προσχέδιο στο «translation-organized» κείμενο

Το μεγαλύτερο λάθος που βλέπει κανείς στην πράξη είναι η λογική «το δίνω έτσι όπως είναι στον μεταφραστή και ό,τι βγει». Όσο έμπειρος και αν είναι ο μεταφραστής, ένα θολό ελληνικό κείμενο θα γεννήσει ένα θολό αγγλικό κείμενο.

Πριν φτάσει το άρθρο για μετάφραση, αξίζει ο συγγραφέας να το δουλέψει ως εξής:

πρώτα, να βεβαιωθεί ότι η δομή ακολουθεί τις απαιτήσεις του περιοδικού (IMRaD, θεματικές υποενότητες, μέγιστο αριθμό λέξεων). Δεύτερον, να ορίσει με σαφήνεια τους βασικούς όρους, κυρίως σε ειδικά πεδία: οικονομικά, νομικά, ιατρικά, τεχνικά. Αν έχει ήδη επιλέξει συγκεκριμένη ορολογία από προηγούμενες δημοσιεύσεις στα αγγλικά, είναι χρήσιμο να τη στείλει στον μεταφραστή.

Σε υπηρεσίες που προσφέρουν ακαδημαϊκές μεταφράσεις σε οργανωμένη βάση ή σε γραφεία με αντικείμενο Μεταφράσεις Θεσσαλονίκη και άλλες μεγάλες πόλεις, πολύ συχνά ζητούν από τον πελάτη όχι μόνο το κείμενο, αλλά και:

- το hyperlink ή τα instructional materials του περιοδικού
- τυχόν παλαιότερα άρθρα του ίδιου συγγραφέα στα αγγλικά
- σημείωση αν προτιμά British ή American English
- πληροφορία για το αν θα χρειαστούν επικυρωμένες μεταφράσεις ή επίσημες μεταφράσεις (π.χ. όταν το άρθρο συνοδεύεται από δημόσια έγγραφα ή νομικά έγγραφα)

Αυτό το υλικό δεν είναι γραφειοκρατική υπερβολή. Επιτρέπει στον μεταφραστή να λειτουργήσει όχι απλώς ως «γλωσσικός διαμεσολαβητής», αλλά ως σύμμαχος στη δημοσίευση.

Επιλογή μεταφραστή: γλωσσική επάρκεια ή επιστημονική εξοικείωση;

Η κλασική ερώτηση που ακούγεται από ακαδημαϊκούς είναι «θέλω native [Επισκεφτείτε αυτόν τον σύνδεσμο](#) speaker». Η μητρική γλώσσα είναι πλεονέκτημα, αλλά δεν εγγυάται κατανόηση του επιστημονικού αντικειμένου. Ένας αγγλόφωνος χωρίς γνώση στατιστικής, νομικών, ιατρικών ή τεχνικών θεμάτων μπορεί να βελτιώσει τη ροή, αλλά να διαστρεβλώσει το περιεχόμενο.

Η εμπειρία δείχνει τρία βασικά μοντέλα συνεργασίας:

1. Μεταφραστής με επιστημονική εξειδίκευση στο ίδιο ή συγγενές πεδίο, που παραδίδει σχεδόν έτοιμο για υποβολή κείμενο, ενίοτε με προτάσεις βελτίωσης της δομής.
2. Μεταφραστής γενικός, αλλά με πολλά έτη σε ακαδημαϊκά κείμενα, που δουλεύει στενά με τον συγγραφέα, στέλνει απορίες και ζητά διευκρινίσεις για ορολογία.
3. Διπλή συνεργασία: επαγγελματίας μεταφραστής και στη συνέχεια γλωσσικός επιμελητής native speaker για το τελικό sharpening.

Το ιδανικό σενάριο ποικίλλει ανάλογα με το άρθρο. Στα νομικά ή οικονομικά κείμενα, όπου η ακριβής ορολογία είναι κρίσιμη, η εμπειρία του μεταφραστή σε μεταφράσεις νομικών εγγράφων ή μεταφράσεις οικονομικών κειμένων είναι συχνά σημαντικότερη από το αν είναι native. Αντιθέτως, σε ανθρωπιστικές επιστήμες, όπου το ύφος έχει μεγαλύτερη βαρύτητα, ένας native editor στην τελική φάση βοηθά πολύ.

Τα βασικά στάδια μιας ακαδημαϊκής μετάφρασης

Για κάποιον που δεν έχει ξαναδουλέψει με εξειδικευμένο μεταφραστή, η διαδικασία μπορεί να μοιάζει ασαφής. Στην πράξη, ένα οργανωμένο γραφείο ή ένας σοβαρός επαγγελματίας ακολουθεί συνήθως μια δομή σαν την εξής:

1. Παραλαβή υλικού και σύντομη αξιολόγηση: έλεγχος όγκου, θεματικού πεδίου, προθεσμίας, τυχόν συνοδευτικών εγγράφων (π.χ. μεταφράσεις δημοσίων εγγράφων ή πιστοποιητικών αν απαιτούνται).

2. Συμφωνία για προθεσμία και βαθμό εμπλοκής του συγγραφέα: Θα απαντά σε απορίες; Θα γίνει μια δεύτερη ανάγνωση μαζί;
3. Πρώτη μετάφραση με χρήση βάσεων ορολογίας, προηγούμενων έργων, ειδικής βιβλιογραφίας και ενίοτε εργαλείων μνήμης μετάφρασης, όταν πρόκειται για μεγάλα tasks ή επαναλαμβανόμενες αναφορές.
4. Αναθεώρηση, συχνά από δεύτερο άτομο, ιδιαίτερα σε ιατρικές μεταφράσεις, μεταφράσεις τεχνικών κειμένων ή νομικές μεταφράσεις, όπου το λάθος έχει κόστος.
5. Παράδοση με δυνατότητα μικρών διορθώσεων, ειδικά αν το κείμενο χρειαστεί προσαρμογές ύστερα από σχόλια των κριτών.

Σε πόλεις με έντονη πανεπιστημιακή δραστηριότητα, όπως η Θεσσαλονίκη, έχουν αναπτυχθεί γραφεία που εξειδικεύονται σε ακαδημαϊκό περιεχόμενο. Οι υπηρεσίες τύπου Μεταφράσεις Θεσσαλονίκη συνδέονται συχνά με συνεργασίες με ΑΠΘ, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας κ.λπ., και γνωρίζουν στην πράξη τις απαιτήσεις συγκεκριμένων επιστημονικών κλάδων. Αυτό μειώνει τις παρεξηγήσεις και επιταχύνει την προετοιμασία για υποβολή.

Από την υποβολή στα σχόλια: ο ρόλος της μετάφρασης στις αναθεωρήσεις

Η μετάφραση δεν τελειώνει με το πάτημα του κουμπιού «Submit». Όταν έρθουν τα σχόλια των κριτών, το άρθρο χρειάζεται νέα επεξεργασία, η οποία διαφέρει ποιοτικά από την αρχική συγγραφή. Τώρα δεν μεταφράζεται απλώς η σκέψη του ερευνητή, αλλά η διαπραγμάτευση με τον κριτή.

Στα λεγόμενα reaction to reviewers, βλέπει κανείς συχνά δύο άκρα:

από τη μία, υπερβολικά αμυντικές ή συναισθηματικά φορτισμένες απαντήσεις που «φωνάζουν» ότι ο συγγραφέας έχει ενοχληθεί. Από την άλλη, τόσο λακωνικές απαντήσεις που ο κριτής θεωρεί ότι ο συγγραφέας δεν έλαβε σοβαρά υπόψη το σχόλιο.

Εδώ η συνεργασία με τον μεταφραστή μπορεί να αποδειχθεί κρίσιμη. Ένας μεταφραστής που έχει εμπειρία με peer evaluate γνωρίζει τις τυπικές φόρμουλες ευγένειας στα αγγλικά, τη λεπτή διαφορά ανάμεσα σε ένα «we recognize» και ένα «we accept», πώς δηλώνεται διαφωνία χωρίς να δημιουργείται αντιπαράθεση, πώς τεκμηριώνεται αλλαγή.

Πρακτικά, πολλές φορές στήνεται ένα μικρό αρχείο όπου δίπλα σε κάθε σχόλιο του κριτή μπαίνει η προτεινόμενη απάντηση, και ο μεταφραστής δουλεύει εκδοχές: πιο ήπια, πιο σαφής, πιο τεχνική. Ο ερευνητής διαλέγει την απόχρωση που θέλει, αλλά πατά πάνω σε γλωσσικά ασφαλές έδαφος.

Ιδιαίτερες κατηγορίες: ιατρικές, τεχνικές, νομικές και οικονομικές μεταφράσεις

Δεν είναι όλα τα επιστημονικά άρθρα ίδια. Άλλες παγίδες έχει μια ιατρική δημοσίευση σε κλινικό περιοδικό, άλλες ένα paper σε νομικό περιοδικό, άλλες μια τεχνική αναφορά στην πληροφορική ή στη μηχανολογία.

Στις ιατρικές μεταφράσεις, ο κίνδυνος συχνά κρύβεται στην ορολογία που μοιάζει ίδια αλλά διαφέρει σε μικρές λεπτομέρειες. Όροι όπως lesion, injury, circumstance, ailment δεν είναι ακριβώς συνώνυμα. Αν ο μεταφραστής δεν έχει εμπειρία, μπορεί άθελά του να «βαρύνει» ή να «ελαφρύνει» την περιγραφή μιας νόσου. Επιπλέον, στα κλινικά trials υπάρχουν αυστηρά πρότυπα για τη διατύπωση μεθοδολογίας, consent bureaucracy, inclusion / exclusion criteria, όπου η απόλυτη σαφήνεια δεν είναι απλώς θέμα ύφους, αλλά και δεοντολογίας. Εκεί συχνά

χρειάζονται επίσημες μεταφράσεις ή επικυρωμένες μεταφράσεις, π.χ. όταν υποβάλλονται σε εθνικούς **μεταφράσεις πτυχίων Alpha Ermis** οργανισμούς ή επιτροπές δεοντολογίας.

Στις μεταφράσεις τεχνικών κειμένων, το βάρος πέφτει στη συνέπεια και στην εναρμόνιση με τα διεθνή πρότυπα. Ένα τεχνικό άρθρο για νέες προδιαγραφές σε δίκτυα, μηχανικά μέρη ή λογισμικό δεν συγχωρεί αυθαιρεσίες. Ο όρος που επιλέγεται μία φορά πρέπει να εμφανίζεται ακριβώς το ίδιο σε όλο το κείμενο. Εκεί ο μεταφραστής χρησιμοποιεί γλωσσάρια, μνήμες μετάφρασης και, συχνά, διασταύρωση με διεθνή manuals της εκάστοτε εταιρείας ή οργανισμού.

Στις μεταφράσεις νομικών εγγράφων και νομικών άρθρων, το πρόβλημα γίνεται διπλό: αφενός η νομική ορολογία διαφέρει ουσιαστικά ανάμεσα σε συστήματα conventional legislations και civil regulation, αφετέρου κάθε χώρα έχει τις δικές της ιδιομορφίες. Λέξεις όπως «νομολογία», «δεδικασμένο», «ακυρότητα» δεν αντιστοιχούν πάντα ευθέως στις αγγλικές legislation, precedent, invalidity. Ο έμπειρος μεταφραστής δεν αρκείται στην πρώτη επιλογή λεξικού, αλλά ελέγχει πώς χρησιμοποιούνται οι όροι σε ξενόγλωσσα νομικά περιοδικά και συχνά συμβουλευεται εξειδικευμένα λεξικά ή ακόμη και συναδέλφους νομικούς.

Στις μεταφράσεις οικονομικών κειμένων, ο κίνδυνος είναι η λανθασμένη μεταφορά οικονομικών εννοιών ή δεικτών. Terms όπως leverage, yield, unfold, fairness μπορούν να δημιουργήσουν παρεξηγήσεις αν μεταφραστούν μηχανικά. Επιπλέον, τα οικονομικά άρθρα έχουν δική τους, συχνά πιο «τηλεγραφική» γραφή, όπου η ακρίβεια των αριθμών πρέπει να συνοδεύεται από ακρίβεια στη γλώσσα.

Σε όλα αυτά τα πεδία, η ακαδημαϊκή μετάφραση τέμνεται με άλλους τύπους: μεταφράσεις δημοσίων εγγράφων (π.χ. συμβάσεις, πιστοποιητικά), μεταφράσεις πτυχίων ή βεβαιώσεων σπουδών, αναφορές έργων για δημόσιους φορείς. Το ζητούμενο είναι μια συνεκτική γλωσσική ταυτότητα που να αντέχει τόσο στο επιστημονικό όσο και στο διοικητικό πλαίσιο.

Ψηφιακή παρουσία: από τα άρθρα στις μεταφράσεις ιστοσελίδων

Πολλά ερευνητικά κέντρα, εργαστήρια, ακόμη και μεμονωμένοι διδάσκοντες, ανακαλύπτουν αργά ή γρήγορα ότι χρειάζονται όχι μόνο μεταφρασμένα άρθρα, αλλά και μεταφρασμένες ιστοσελίδες. Μια ομάδα που δημοσιεύει συστηματικά σε διεθνή περιοδικά, αλλά έχει ιστοσελίδα μόνο στα ελληνικά, συχνά χάνει συνεργασίες, προσκλήσεις σε συνέδρια ή υποψήφιους φοιτητές.

Οι μεταφράσεις ιστοσελίδων ακαδημαϊκών φορέων αποτελούν ξεχωριστό κεφάλαιο. Η γλώσσα είναι λιγότερο αυστηρή από ένα peer-reviewed άρθρο, αλλά η εικόνα που δημιουργεί προς τα έξω είναι εξίσου σημαντική. Το λάθος σε μια δήλωση αποστολής (undertaking declaration) ή σε μια περιγραφή προγράμματος σπουδών μπορεί να αποδυναμώσει την αξιοπιστία που κέρδισε το τμήμα με τις δημοσιεύσεις του.

Γραφεία που ασχολούνται χρόνια με ακαδημαϊκές μεταφράσεις έχουν μάθει να αντιμετωπίζουν ενιαία το οικοσύστημα περιεχομένου: από τα άρθρα και τις ανακοινώσεις συνεδρίων μέχρι τις μεταφράσεις ιστοσελίδων και τις περιλήψεις για διεθνή καταλόγους προγραμμάτων. Αυτό είναι ιδιαίτερα χρήσιμο για ιδρύματα που θέλουν συνεκτική παρουσία στα αγγλικά.

Συχνά λάθη και πώς να τα προλάβετε

Με τα χρόνια, επαναλαμβάνονται ορισμένα μοτίβα λαθών σε ακαδημαϊκές μεταφράσεις. Τα παρακάτω πέντε είναι από τα πιο χαρακτηριστικά:

1. Μη ρεαλιστικές προθεσμίες: άρθρα eight.000 λέξεων που ζητούνται «για μεθαύριο» καταλήγουν είτε υπερτιμημένα είτε πρόχειρα, με λίγα περιθώρια για σοβαρή αναθεώρηση.

2. Απουσία επικοινωνίας συγγραφέα - μεταφραστή: ο μεταφραστής έχει απορίες για μεθοδολογία ή ορολογία, αλλά δεν λαμβάνει απαντήσεις. Το αποτέλεσμα είναι εικασίες ή γενικόλογες διατυπώσεις.
3. Ανάθεση σε «γνωστό που ξέρει καλά αγγλικά», χωρίς εμπειρία σε ακαδημαϊκά κείμενα. Η επιφανειακή ορθότητα κρύβει συχνά βαθύτερες εννοιολογικές παρανοήσεις.
4. Αλλαγές εκ των υστέρων από τον συγγραφέα στα αγγλικά, χωρίς ανασκόπηση από τον μεταφραστή. Οι καλύτερες παραγράφους χαλάνε όταν παρεμβάλλονται «μπαλώματα» από μη ειδικό.
5. Μη συστηματική χρήση όρων: π.χ. το ίδιο ελληνικό «φορέας» εμφανίζεται αλλού ως school, αλλού ως frame, αλλού ως entity, χωρίς λόγο. Αυτό δίνει αίσθηση προχειρότητας και δυσκολεύει την κατανόηση.

Η πρόληψη αυτών των λαθών προϋποθέτει μια θεμελιώδη αλλαγή νοοτροπίας: η μετάφραση δεν είναι το τελευταίο βήμα σε μια βιαστική διαδρομή, αλλά σχεδιάζεται από την αρχή, όπως σχεδιάζεται και η στατιστική ανάλυση ή η δειγματοληψία.

Επικυρωμένες και επίσημες μεταφράσεις στον ακαδημαϊκό χώρο

Ο ερευνητής συχνά χρειάζεται όχι μόνο μια καλή γλώσσα, αλλά και θεσμικό κύρος. Όταν πρόκειται για υποβολές σε προγράμματα χρηματοδότησης, αναγνώριση τίτλων σπουδών, διαδικασίες με το ΔΟΑΤΑΠ ή ξένες αρχές, ζητούνται συχνά επικυρωμένες μεταφράσεις ή επίσημες μεταφράσεις από δικηγόρους, συμβολαιογράφους ή ορκωτούς μεταφραστές.

Τύπικα παραδείγματα:

Ένας υποψήφιος διδάκτορας χρειάζεται μεταφράσεις πτυχίων και αναλυτικών βαθμολογιών για υποβολή σε ξένο πανεπιστήμιο. Εκεί δεν αρκεί απλώς μια καλή μετάφραση. Χρειάζεται να συνοδεύεται από σφραγίδα, υπογραφή και, συχνά, πιστοποίηση για τη γλωσσική επάρκεια του μεταφραστή.

Ένα ερευνητικό έργο που χρηματοδοτείται από ευρωπαϊκό πρόγραμμα μπορεί να ζητήσει μεταφράσεις δημοσίων εγγράφων (αποφάσεις ανάθεσης, πρακτικά, άδειες), ώστε να είναι προσβάσιμα σε ξένους εταίρους ή ελεγκτικούς φορείς. Εδώ η ακρίβεια δεν αφορά μόνο τη γλώσσα, αλλά και τη φόρμα: αρίθμηση σελίδων, σφραγίδες, υποσημειώσεις πρέπει να μεταφερθούν σωστά.

Πολλά σύγχρονα γραφεία έχουν οργανώσει τη διαδικασία έτσι ώστε να παρέχουν πακέτα υπηρεσιών: γλωσσική μετάφραση για την υποβολή του άρθρου, αλλά και επικυρωμένη μετάφραση όπου χρειάζεται, με παράδοση σε χαρτί ή σε ηλεκτρονική μορφή με ψηφιακή υπογραφή. Υπάρχουν επίσης υπηρεσίες όπως

μεταφράσεις παράδοση στον χώρο σας, που μπορούν να αποδειχθούν σωτήριες όταν ο χρόνος πιέζει και ο ερευνητής δεν μπορεί να φύγει από το εργαστήριο ή το γραφείο.

Το θέμα της τιμολόγησης και της διαφάνειας

Η ερώτηση «πόσο κοστίζει μια μετάφραση άρθρου;» δεν έχει μία απάντηση. Εξαρτάται από τον όγκο, το πεδίο, την προθεσμία, την ανάγκη για δεύτερο επιμελητή, το αν ζητείται και μορφοποίηση σύμφωνα με συγκεκριμένο fashion (APA, MLA, Chicago, IEEE κ.λπ.).

Υπάρχουν όμως ορισμένα σημάδια υγιούς συνεργασίας:

Ο μεταφραστής ή το γραφείο δίνουν εκτίμηση κόστους ανά λέξη ή ανά σελίδα, εξηγώντας αν περιλαμβάνει και δεύτερη ανάγνωση. Ξεκαθαρίζεται αν η επιμέλεια μετά τα σχόλια των κριτών χρεώνεται χωριστά ή προσφέρεται σε μειωμένη τιμή. Σε ειδικές κατηγορίες, όπως ιατρικές μεταφράσεις ή ιδιαίτερα περίπλοκες μεταφράσεις τεχνικών κειμένων, είναι φυσιολογικό το κόστος να είναι υψηλότερο, καθώς απαιτείται συχνά περισσότερη έρευνα.

Ένας λόγος που πολλοί ερευνητές προτιμούν σταθερή συνεργασία, π.χ. με ένα γραφείο Μεταφράσεις Θεσσαλονίκη ή με συγκεκριμένο επαγγελματία, είναι και η προβλεψιμότητα. Ο μεταφραστής γνωρίζει σταδιακά το ύφος, την ορολογία και τις απαιτήσεις του πελάτη, οπότε οι εκπλήξεις σε κόστος και χρόνο μειώνονται.

Πρακτικές συμβουλές για μια ομαλή συνεργασία

Η εμπειρία από δεκάδες ή και εκατοντάδες άρθρα οδηγεί σε μερικές απλές αλλά αποτελεσματικές πρακτικές:

Πρώτον, στείλτε το κείμενο νωρίς, ακόμη και αν δεν είναι «τέλειο». Καλύτερα να συνεννοηθείτε εξ αρχής για τον απαιτούμενο χρόνο παρά να πιέσετε ασφυκτικά στο τέλος.

Δεύτερον, μην φοβηθείτε να δώσετε παραδείγματα. Αν έχετε ένα παλαιότερο, δημοσιευμένο άρθρο στα αγγλικά, στείλτε το ως δείγμα του προτιμώμενου ύφους. Αυτό βοηθά τον μεταφραστή να ευθυγραμμιστεί.

Τρίτον, απαντήστε στις απορίες. Όταν ένας μεταφραστής σας ρωτά για το τι ακριβώς εννοείτε σε μια πρόταση, δεν σας «ενοχλεί», προσπαθεί να προστατεύσει το έργο σας. Οι απορίες είναι δείγμα σοβαρής δουλειάς, όχι αδυναμίας.

Τέταρτον, διαβάστε το τελικό κείμενο με προσοχή, όχι απλώς για να ελέγξετε αν «σας ακούγεται ωραίο», αλλά για να δείτε αν αποδίδει αυτό που θέλατε να πείτε. Αν κάτι φαίνεται να αλλάζει το νόημα, συζητήστε το.

Πέμπτον, χτίστε σχέση μακράς διάρκειας. Όσο περισσότερο συνεργάζεστε με τον ίδιο επαγγελματία ή την ίδια ομάδα, τόσο πιο κοντά θα φτάνετε στο ιδανικό σημείο όπου η μετάφραση λειτουργεί σαν προέκταση της δικής σας φωνής στη διεθνή γλώσσα.

Από την τοπική στην διεθνή σκηνή

Η ελληνική ακαδημαϊκή κοινότητα έχει δυναμική, αλλά η πρόσβαση στη διεθνή σκηνή περνά αναγκαστικά από ξενόγλωσσες δημοσιεύσεις. Σε αυτό το σημείο, οι ακαδημαϊκές μεταφράσεις δεν είναι απλώς μια τεχνική υπηρεσία. Είναι γέφυρα ανάμεσα σε δύο κόσμους.

Είτε συνεργάζεστε με ένα τοπικό γραφείο που ειδικεύεται σε ακαδημαϊκές μεταφράσεις, είτε με ανεξάρτητο επαγγελματία στο πλαίσιο μιας υπηρεσίας τύπου Μεταφράσεις Θεσσαλονίκη ή αντίστοιχες δομές σε άλλες

πόλεις, το ζητούμενο είναι κοινό: ένα κείμενο που να σέβεται την επιστημονική σας δουλειά και να την κάνει κατανοητή και πειστική σε ένα διεθνές ακροατήριο.

Όταν η μετάφραση αντιμετωπιστεί ως οργανικό κομμάτι της ερευνητικής διαδικασίας, και όχι ως αγγαρεία της τελευταίας στιγμής, η διαδρομή από την υποβολή μέχρι τη δημοσίευση γίνεται πιο ομαλή. Το άρθρο κρίνεται για αυτό που πραγματικά είναι: για τη συμβολή του στην επιστήμη, όχι για τα γλωσσικά του σφάλματα. Και αυτό, για κάθε ερευνητή που έχει περάσει από τη δοκιμασία των κριτών, είναι ίσως η μεγαλύτερη επιβράβευση.